

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 299. An quoque ob alias causas fieri possit divortium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

adulterii cum hæresi iudicio Ecclesiæ declarata; eò quòd et si tam hæc, quàm illud sit causa divortii perpetui, divortia tamen hæc contingant, ex diversa ratione, unum ob violationem fidei conjugio debita; alterum in pœnam ob violationem fidei DEO ejusque religioni debita; adeoque eum unum horum delictorum cum altero compensari nequeat, quilibet eorum habet jus discedendi ab altero, adulter ab hæretico, & hæreticus ab adultero. Nonsecundò hæresis unius cum hæresi alterius venit compensanda; cum pœna divortii ob hæresin non imponatur ob injuriam conjugio factam, sed DEO, unius autem hæresis alterius hæresis gravitatem non minuit, sicut contingit in adulterio, ubi unius injuriâ alterius injuriâ compensatur, utpote quæ eidem conjugio adversatur; ita ferè Castrop. *tr. 28. d. 3. p. 6. §. 8. num. 8.*

Quest. 299. An quoque ob alias causas fieri possit divortium.

Resp. Affirmativè; esseque hanc veritatem Catholicam, ait Castrop. *l. c. num. 1.* juxta quod definitum à Trid. *sess. 24. can. 8.* his verbis: *Si quis dixerit Ecclesiam errare, cum ob multas causas separationem inter conjuges, quo ad thorum, seu quò ad cohabitationem ad certum incertumve tempus fieri posse decernit, anathema sit,* constatque ex toto *tit. de divortio & convers. conjug.* sed neque obstat, quòd Christus solam causam divortii assignaverit fornicationem; cum locutus tantùm fuerit de causa perpetua separationis, & quæ contractui matrimonii obstat, qualis est sola fornicatio; cum ceteræ causæ ex se perpetuam separationem non inferant, sed solum quamdiu eæ persistunt, neque matrimonio sunt propriè & directè oppositæ.

Quest. 300. An & qualiter consummato matrimonio fieri possit divortium, quò ad thorum ob ingressum religionis, vel susceptionem Ordinum citra consensum alterius conjugis.

1. Resp. Primò: Conjux consummato matrimonio & seclusa omni alia causa, nec licitè nec validè proficitur religionem sine licentia conjugis alterius, & consequenter hac ratione divortium, quò ad thorum facere non potest, uti hæc habentur expressè. *c. quidam. c. placuit de convers. conjug.* consummato enim matrimonio, non est sui juris, sed alterius, cui se tradidit in matrimonium; adeoque eo invito non secus ac servus invito domino invalidè proficitur, & consequenter se illicitè & invalidè separat, quò ad thorum à conjugè; quod idem esse, si gravi metu injustè incusso aut dolo consensus, seu licentia ad hoc extorta fuerit, ait Laym. *l. c. num. 3.* & si de facto se ex ea causa separat & profiteatur, ab altero conjugè repeti potest, utpote cui professio nulla, & exinde facta separatio præjudicare non potest. Castrop. *cit. p. 6. §. 11. num. 1.* Laym. *L. 5. tr. 10. p. 3. c. 7. num. 4.* quin & conjugè etiam non revocante posse illum propria autoritate post talem professionem exire, & se uxori restituere, tradunt idem cum Sanch. *L. 7. d. 34. n. 10.* Less. *de just. L. 2. c. 41. n. 25.* juxta quod decisum *c. 2. 32. q. 5. c. accedens. de convers. conjug.* imò teneri illum redire ad uxorem, tenent Laym. *l. c.* Sanch. *n. 15.* Sor. *iv. 4. dist. 27. q. 1. à 4.* eò quòd dum

uxor non consentit ingressui, est manifesta injuria, quippe retinet rem alienam invito domino. Neque dimittere habitum ex obligatione conjugii, est contra Trid. *sess. 25. c. 19. de regular. damnans* tanquam apostatam, qui quacunquè ex cauhabitu dimittit. Castrop. *n. 4. Ponc. L. 9. c. 20. n. 2.* Neque etiam obstat, quòd in *c. placet de convers. conjug.* dicatur de ingressa in religionem, in ejus potestate non esse ad sæculum redire, sed in potestate mariti, & ideo, quantum ad ipsam, tenuerit votum, quod post mortem mariti tenere non desit; nam dici potest cum Castrop. *l. c. n. 5.* hunc textum sic intelligendum, quòd non possit redire ad vitam conjugalem, ut ante, ratione voti castitatis, quò vi professionis factæ est & manet obstricta, quò impeditur petere debitum, & mortuo marito ad continendum. Teneri tamen talem nulliter professam ad castitatem, quantum cum matrimonio compati potest juxta textum *cit.* eò quòd præsumatur emittendo professionem, voluisse se ad hanc obligare, quantum potuit; adeoque, cum potuerit se obligare ad non petendum debitum durante matrimonio, & illo soluto ad integram castitatem, illam servare obligatum esse; non tamen teneri ad illam, si expressam voluntatem habuisset, non obligandi se ad castitatem, nisi in statu religioso peristeret, velex suppositione, quod religiosus esset, censent AA. iidem, Sanch. *n. 3.* Less. *n. 29.* Castrop. *n. 2.* Laym. *l. c.* quemadmodum certum est taliter professum sine licentia uxoris nullatenus teneri ad tegressum in religionem soluto matrimonio per mortem uxoris; cum in illa professione (secus ac in illo voto castitatis accidit, utpote quod stante matrimonio vim suam habere potuit) non imbibatur votum ingrediendi religionem; quia est ipse ingressus, qui, cum nullus sit, nullam parit obligationem.

2. Resp. Secundò: Validè quidem, sed illicitè conjux etiam matrimonio non consummato sine consensu alterius recipit Ordines; est communis definita *c. conjugatus. de convers. conjug. & Extrav. antiqua. de voto.* unde jam etiam ordinatus potest à conjugè revocari; cum ejus malitia non debeat conjugè præjudicare, nisi fortè, dum matrimonium necdum consummatum, velit ingredi religionem, ut Castrop. *l. c. n. 7.* Quòd si tamen tempore ordinationis uxor non reclamavit, censent quidem, eo ipso datam ei licentiam, Negant è contra Sanch. *d. 35. n. 15.* Gurr. *de mas. c. 95. n. 26.* Castrop. *cit. n. 7.* solam dissimulationem esse sufficientem; cum dissimulatio non sit licentia, & in re ita gravi & juri proprio præjudicanti expressa licentia requiratur, uti ad ingressum religionis. Arg. *c. consultus. de convers. conjug.* Porro ordinatum sine licentia conjugis non teneri ad conjugem redire, nisi ipsa petat, maximè, si matrimonium consummatum non sit, habet Castrop. *n. 8.* juxta *cit. Extrav. antiqua.* imò non posse ad conjugem non petentem redire, secus ac accidit in professò, utpote cujus professio nulla fuit, censent plures apud Sanch. *L. 7. d. 38. n. 26.* Contrarium tamen, sive idem dicendum de ordinato, quòd de professò, verius censet Castrop. eò quòd licet Ordo in casu hoc susceptus sit validè, non pugnet tamen cum matrimonio, nisi quatenus votum castitatis annexum habet, quo æquè in hoc casu professus etiam nulliter obstringitur juxta dicta; adeoque sicut professus non repetitur de se redire potest, & conjugè petenti debitum reddere, non autem petere, sic & talis ordinatus.

Quest.